

838 Engen

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

GOVERNMENT GAZETTE

STAATSKOERANT

VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

Registered at the Post Office as a Newspaper

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

PRICE + 1c GST 20c PRYS + 1c AVB
ABROAD 30c BUITELANDS
POST FREE · POSVRY

CAPE TOWN, 23 MAY 1980

VOL. 179]

[No. 7006

KAAPSTAD, 23 MEI 1980

DEPARTMENT OF THE PRIME MINISTER

No. 984.

23 May 1980.

It is hereby notified that the State President has assented to the following Act which is hereby published for general information:—

No. 52 of 1980: Education and Training Amendment Act, 1980.

DEPARTEMENT VAN DIE EERSTE MINISTER

No. 984.

23 Mei 1980.

Hierby word bekend gemaak dat die Staatspresident sy goedkeuring geheg het aan die onderstaande Wet wat hierby ter algemene inligting gepubliseer word:—

No. 52 van 1980: Wysigingswet op Onderwys en Opleiding, 1980.

Wet No. 52, 1980

WYSIGINGSWET OP ONDERWYS EN OPLEIDING, 1980

ALGEMENE VERDUIDELIKENDE NOTA:

- I** Woorde in vet druk tussen vierkantige hake dui skrappings uit bestaande verordenings aan.
- Woorde met 'n volstreep daaronder, dui invoegings in bestaande verordenings aan.
-
-

WET

Tot wysiging van die Wet op Onderwys en Opleiding, 1979, ten einde die uitdrukking „kalendermaand” te omskryf; uitdruklik voorsiening te maak vir die vergoeding van lede van komitees van die Raad vir Onderwys en Opleiding; ander voorsiening te maak met betrekking tot die bepaling van toelaes betaalbaar aan lede van liggeme wat vir Staatskole en gemeenskapskole ingestel is; verdere voorsiening te maak in verband met die aanstelling, leeftyd vir uitdienstreding met pensioen, pensioenregte en uitdienstredingsvoordele, bevordering op proef en ontslag weens voortdurende swak gesondheid van sekere onderwysers; die omstandighede waaronder sekere onderwysers aan wangedrag skuldig is, nader te omskryf; en sekere teksveranderings aan te bring; en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

(Afrikaanse teks deur die Staatspresident geteken.)
(Goedgekeur op 2 Mei 1980.)

DAAR WORD BEPAAL deur die Staatspresident, die Senaat en die Volksraad van die Republiek van Suid-Afrika, soos volg:—

Wysiging van artikel 1 van Wet 90 van 1979.

1. Artikel 1 van die Wet op Onderwys en Opleiding, 1979 (hieronder die Hoofwet genoem), word hierby gewysig deur die volgende omskrywing na die omskrywing van „hierdie Wet” in te voeg: 5

„kalendermaand” die tydperk wat strek van een dag in 'n maand tot en met die dag wat die dag voorafgaan wat numeriek ooreenstem met eersgenoemde dag in die 10 volgende maand;”.

2. Artikel 4 van die Hoofwet word hierby gewysig—

(a) deur subartikel (3) deur die volgende subartikel te vervang:

„(3) Die samestelling, pligte, bevoegdhede, voorregte 15 en werksaamhede van, en die kworum vir en prosedure op vergaderings van, die Raad, die uitvoerende komitee en ander komitees **[daarvan]** van die Raad, en die ampstermy van die voorsitter, vise-voorsitter en ander lede van die Raad **[en die samestelling van komitees van die Raad]**, is soos voorgeskryf.”;

(b) deur subartikel (5) deur die volgende subartikel te vervang:

„(5) Die geld en toelaes, as daar is, betaalbaar aan 'n lid van die Raad of 'n komitee van die Raad wat nie in 25 die heeltydse diens van die Staat is nie, word deur die Minister met die instemming van die Minister van Finansies bepaal.”.

Wysiging van artikel 4 van Wet 90 van 1979.

EDUCATION AND TRAINING AMENDMENT ACT, 1980

Act No. 52, 1980

GENERAL EXPLANATORY NOTE:

I

Words in bold type in square brackets indicate omissions from existing enactments.

Words underlined with solid line indicate insertions in existing enactments.

ACT

To amend the Education and Training Act, 1979, so as to define the expression "calendar month"; to expressly make provision for the remuneration of members of committees of the Council for Education and Training; to make other provision with regard to the determination of allowances payable to members of bodies established for State schools and community schools; to make further provision in connection with the appointment, pensionable age, pension rights and retirement benefits, promotion on probation and discharge on account of continued ill-health of certain teachers; to further define the circumstances under which certain teachers shall be guilty of misconduct; and to effect certain textual alterations; and to provide for matters connected therewith.

*(Afrikaans text signed by the State President.)
(Assented to 2 May 1980.)*

BE IT ENACTED by the State President, the Senate and the House of Assembly of the Republic of South Africa, as follows:—

1. Section 1 of the Education and Training Act, 1979 (hereinafter referred to as the principal Act), is hereby amended by the insertion after the definition of "Black state" of the following definition:

10   "calendar month" means the period extending from a day in any month up to and including the day preceding the day corresponding numerically to the first-mentioned day in the following month;"

Amendment of
section 1 of
Act 90 of 1979.

2. Section 4 of the principal Act is hereby amended—

15   (a) by the substitution for subsection (3) of the following subsection:

(3) The constitution, duties, powers, privileges and functions of, and the quorum for and procedure at meetings of, the Council, the executive committee and other committees of the Council, and the period of office of the chairman, vice-chairman and other members of the **【said】** Council **【and the constitution of committees of the Council】**, shall be as prescribed.”;

Amendment of
section 4 of
Act 90 of 1979.

(b) by the substitution for subsection (5) of the following subsection:

(5) The fees and allowances, if any, payable to a member of the Council or any committee of the Council who is not in the full-time service of the State, shall be determined by the Minister with the concurrence of the Minister of Finance.”.

Wet No. 52, 1980

WYSIGINGSWET OP ONDERWYS EN OPLEIDING, 1980

Wysiging van artikel 7 van Wet 90 van 1979.

3. Artikel 7 van die Hoofwet word hierby gewysig deur subartikel (2) deur die volgende subartikel te vervang:

„(2) Die—

- (a) samestelling, vereistes vir lidmaatskap, pligte, bevoegdheid en werkzaamhede van, en die ampstermy van 5
[en die toelaes, as daar is, betaalbaar aan] lede van, rade, komitees, besture of ander liggame ingestel ingevolge subartikel (1), is soos voorgeskryf;
- (b) toelaes, as daar is, betaalbaar aan sodanige lede word 10
 deur die Minister met die instemming van die Minister van Finansies bepaal.”

Wysiging van artikel 12 van Wet 90 van 1979.

4. Artikel 12 van die Hoofwet word hierby gewysig deur die voorbehoudsbepaling by subartikel (3) deur die volgende voorbehoudsbepaling te vervang:

„Met dien verstande dat 'n ongekwalifiseerde onderwyser en 15
 'n onderwyser wat by bedoelde inwerkingtreding reeds **[die uitdienstredingsouderdom vermeld in artikel 21 (7)]** die ouderdom van 65 jaar, in die geval van 'n man, en 60 jaar, in die geval van 'n vrou, bereik het, geag word aldus op 'n tydelike basis aangestel te wees.” 20

Wysiging van artikel 13 van Wet 90 van 1979.

5. Artikel 13 van die Hoofwet word hierby gewysig—

- (a) deur die volgende voorbehoudsbepaling by subartikel (3) te voeg:

„Met dien verstande dat 'n ongekwalifiseerde onderwyser en 'n onderwyser wat by die inwerkingtreding van hierdie Wet reeds die ouderdom van 65 jaar, in die geval van 'n man, en 60 jaar, in die geval van 'n vrou, bereik het, geag word aldus op 'n tydelike basis aangestel te wees.” 2530

- (b) deur subartikel (6) deur die volgende subartikel te vervang:

„(6) Die dienste van 'n onderwyser wat permanent in diens is in 'n pos ten opsigte waarvan 'n subsidie deur die Staat betaal word by 'n Staatsondersteunde skool, 35
 word geag deur die bestuursliggaam beëindig te wees met ingang van die datum waarop hy die leeftyd bereik 40
 wat by of kragtens 'n pensioenwet wat op hom van toepassing is, as die leeftyd vir sy uitdienstreding met pensioen voorgeskryf word of, in die geval van 'n onderwyser wie se leeftyd vir sy uitdienstreding met pensioen nie aldus voorgeskryf word nie, met ingang van die eerste dag van die maand wat volg op die maand waarin hy die ouderdom van 65 jaar, in die geval van 'n **[manlike onderwyser]** man, en 60 jaar, in die geval van 'n **[vroulike onderwyser]** vrou, bereik het: Met dien verstande dat so 'n onderwyser daarna, behoudens die bepalings van subartikel (1) (b), in 'n tydelike hoedanigheid aangestel kan word.” 4550

Vervanging van artikel 18 van Wet 90 van 1979.

6. Artikel 18 van die Hoofwet word hierby deur die volgende artikel vervang:

„Pensioenregte en uitdienstredingsvoordele.

18. (1) 'n Pos op die onderwysdiensstaat van 'n Staatskool of 'n gemeenskapskool, of 'n onderwyspos ten opsigte waarvan 'n subsidie deur die Staat betaal word op die diensstaat van 'n Staatsondersteunde skool, word vir die doeleindes van die Regeringsdienspensioenwet, 1973 (Wet No. 57 van 1973), geag 'n pos te wees op die vaste diensstaat van die staatsdiens wat ingedeel is by 'n afdeling in artikel 3 (1) (a) (i) van die Staatsdienswet, 1957 (Wet No. 54 van 1957), vermeld. 5560

(2) Ondanks die bepalings van subartikel (1), maar behoudens die bepalings van die Regeringsdienspen-

EDUCATION AND TRAINING AMENDMENT ACT, 1980

Act No. 52, 1980

3. Section 7 of the principal Act is hereby amended by the substitution for subsection (2) of the following subsection:

Amendment of
section 7 of
Act 90 of 1979.

(2) The—

- (a) constitution, qualifications for membership, duties, powers and functions of, and the term of office of [and the allowances, if any, payable to] members of, councils, committees, boards or other bodies established in terms of subsection (1), shall be as prescribed;
- (b) allowances, if any, payable to such members shall be determined by the Minister with the concurrence of the Minister of Finance.”.

4. Section 12 of the principal Act is hereby amended by the substitution for the proviso to subsection (3) of the following proviso:

Amendment of
section 12 of
Act 90 of 1979.

15 “Provided that any unqualified teacher and any teacher who at the said commencement has already attained [the retiring age mentioned in section 21 (7)] the age of 65 years, in the case of a male, and 60 years, in the case of a female, shall be deemed to have been so appointed on a temporary basis.”.

20 5. Section 13 of the principal Act is hereby amended—

Amendment of
section 13 of
Act 90 of 1979.

(a) by the addition to subsection (3) of the following proviso:

“Provided that any unqualified teacher and any teacher who at the said commencement has already attained the age of 65 years, in the case of a male, and 60 years, in the case of a female, shall be deemed to have been so appointed on a temporary basis.”;

30 (b) by the substitution for subsection (6) of the following subsection:

“(6) The services of a teacher who is employed in a permanent capacity in a post in respect of which a subsidy is paid by the State at a State-aided school, shall be deemed to have been terminated by the governing body with effect from the date on which he attains the age prescribed as his pensionable age by or under any pension law which applies to him or, in the case of a teacher whose pensionable age is not so prescribed, with effect from the first day of the month following the month in which he reaches the age of 65 years, in the case of a male [teacher], and 60 years, in the case of a female [teacher]: Provided that such teacher may thereafter, subject to the provisions of subsection (1) (b), be appointed on a temporary basis.”.

45 6. The following section is hereby substituted for section 18 of the principal Act:

Substitution of
section 18 of
Act 90 of 1979.

Pension rights and retirement benefits.

50

18. (1) A post on the teaching establishment of any State school or a community school, or a teaching post in respect of which a subsidy is paid by the State on the establishment of a State-aided school, shall for the purposes of the Government Service Pension Act, 1973 (Act No. 57 of 1973), be deemed to be a post on the fixed establishment of the public service which is classified in a division mentioned in section 3 (1) (a) (i) of the Public Service Act, 1957 (Act No. 54 of 1957).

55

(2) Notwithstanding the provisions of subsection (1), but subject to the provisions of the Government

Wet No. 52, 1980

WYSIGINGSWET OP ONDERWYS EN OPLEIDING, 1980

sioenwet, 1973 [(Wet No. 57 van 1973)], of die [Wet op Pensioene vir Nie-Blanke Regeringswerknekemers, 1966 (Wet No. 42 van 1966)] Wet op die Pensioenfonds vir Tydelike Werknekemers, 1979 (Wet No. 75 van 1979), na gelang van die geval, behou 'n onderwyser wat by die inwerkingtreding van hierdie Wet permanent of tydelik by 'n Staatskool, gemeenskapskool of Staatsondersteunde skool in diens is, al die regte en voorregte en bly hy onderworpe aan al die verpligtings wat hy vir pensioendoelindes verkry of aangegaan het kragtens die een of ander wetsbepaling wat onmiddellik voor genoemde datum op hom van toepassing was: Met dien verstande dat so 'n onderwyser wat by sodanige inwerkingtreding permanent in diens is in 'n pos in subartikel (1) bedoel en wat onmiddellik voor sodanige inwerkingtreding nie 'n lid van die Regeringsdienspensioenfonds ingestel by artikel 3 van die Regeringsdienspensioenwet, 1973, was nie, binne 15 maande na sodanige inwerkingtreding skriftelik kan kies om ooreenkomsdig die bepalings van laasgenoemde Wet 'n lid te word van genoemde Regeringsdienspensioenfonds, en 'n onderwyser wat kies om so 'n lid te word, onthef word van al bedoelde verpligtings en afstand doen van al bedoelde regte en voorregte, met ingang van die datum waarop hy aldus lid word.”.

Wysiging van artikel 19 van Wet 90 van 1979.

7. Artikel 19 van die Hoofwet word hierby gewysig deur subartikel (3) deur die volgende subartikel te vervang:

„(3) Aanstellings en bevorderings van persone in onderwysposse by Staatskole [en], gemeenskapskole en Staatsondersteunde skole geskied op proef in die gevalle wat die Minister bepaal, en die proeftydperk is minstens 12 kalendermaande, maar die [Sekretaris] Minister kan die tydperk tot hoogstens 36 kalendermaande verleng: Met dien verstande dat indien 'n onderwyser wat op proef diens doen, bevorder word na 'n ander pos, 'n korter proeftydperk in die nuwe pos deur die [Sekretaris] Minister goedgekeur kan word, wat, saam met die [proeftyd in] tydperk van diens op proef in die vorige pos, minstens 12 kalendermaande moet wees: Met dien verstande voorts dat die [proeftyd] proeftydperk van 'n onderwyser verleng word met die getal dae verlof (uitgesonderd verlof gedurende skoolvakansies) wat hy gedurende die proeftydperk of enige verlenging daarvan geneem het.”.

Wysiging van artikel 20 van Wet 90 van 1979.

8. Artikel 20 van die Hoofwet word hierby gewysig deur die volgende voorbehoudbepaling by te voeg:

„Met dien verstande dat die Minister, indien daaromtrent ooreengekom tussen hom en 'n gesikte persoon, daardie persoon vir 'n bepaalde tydperk kan aanstel in 'n onderwyspos wat inbegrepe is by die diensstaat van 'n Staatskool of 'n gemeenskapskool, op die grondslag en voorwaardes wat hy met die instemming van die Minister van Finansies en op aanbeveling van die Staatsdienskommissie vir aanstellings van so 'n aard bepaal.”.

Wysiging van artikel 21 van Wet 90 van 1979.

9. Artikel 21 van die Hoofwet word hierby gewysig—
(a) deur subartikel (4) deur die volgende subartikel te vervang:

„(4) By die toepassing van paragraaf (a) van subartikel (1) kan die Minister 'n onderwyser wat in 'n vaste hoedanigheid by 'n Staatskool of gemeenskapskool aangestel is, gelas om op 'n bepaalde datum ondersoek te word deur 'n distriksgeneesheer of deur 'n raad, deur die Sekretaris van Gesondheid aangewys, bestaande uit die getal lede wat genoemde Sekretaris na

EDUCATION AND TRAINING AMENDMENT ACT, 1980

Act No. 52, 1980

5 Service Pension Act, 1973 [(Act No. 57 of 1973)], or the [Government non-White Employees Pension Act, 1966 (Act No. 42 of 1966)] Temporary Employees Pension Fund Act, 1979 (Act No. 75 of 1979), as the case may be, any teacher who at the commencement of this Act is employed in a permanent or temporary capacity at any State school, community school or State-aided school, shall retain all the rights and privileges and remain subject to all the obligations acquired or incurred by him for pension purposes under any law which applied to him immediately before the said date: Provided that such a teacher who at such commencement is employed in a permanent capacity in a post referred to in subsection (1) and who immediately before such commencement was not a member of the Government Service Pension Fund established by section 3 of the Government Service Pension Act, 1973, may, within 15 months after such commencement, elect in writing to become a member of the said Government Service Pension Fund in accordance with the provisions of the last-mentioned Act, and a teacher who elects to become such a member, shall be freed from all the obligations referred to and relinquish all the rights and privileges referred to, with effect from the date on which he so becomes a member.”.

10 7. Section 19 of the principal Act is hereby amended by the Amendment of substitution for subsection (3) of the following subsection:

15 “(3) Appointments and promotions of persons in teaching posts at State schools [and], community schools and State-aided schools shall be made on probation in such cases as the Minister may determine, and the period of probation shall be at least 12 calendar months, but the [Secretary] Minister may extend the period to not more than 36 calendar months: Provided that if a teacher who is serving on probation is promoted to another post, a shorter probationary period in the new post may be approved by the [Secretary] Minister, which, together with the period of service on probation in his previous post, shall be not less than 12 calendar months: Provided further that the probationary period of a teacher shall be extended by the number of days' leave (excluding leave during school holidays) taken by him during the probationary period or any extension thereof.”.

20 8. Section 20 of the principal Act is hereby amended by the Amendment of addition of the following proviso:

25 “Provided that the Minister may, if agreed upon between him and a suitable person, appoint that person for a fixed period to a teaching post included in the establishment of a State school or a community school, on the basis and conditions determined by him for appointments of such a nature with the concurrence of the Minister of Finance and on the recommendation of the Public Service Commission.”.

30 9. Section 21 of the principal Act is hereby amended—
(a) by the substitution for subsection (4) of the following subsection:

35 “(4) For the purposes of paragraph (a) of subsection (1) the Minister may at any time require any teacher appointed in a permanent capacity at a State school or community school to undergo examination on a specified date by a district surgeon or by a board, designated by the Secretary for Health, consisting of such number of members as the said Secretary may in

Amendment of
section 21 of
Act 90 of 1979.

Wet No. 52, 1980

WYSIGINGSWET OP ONDERWYS EN OPLEIDING, 1980

goeddunke bepaal, wat almal geneeshere is wat as sodanig ingevolge die Wet op Geneeshere, Tandartse en Aanvulende Gesondheidsdiensberoep, 1974 (Wet No. 56 van 1974), geregistreer is, **[ondersoek te word]** en 'n onderwyser wat versuim of weier om aldus ondersoek te word, word geag skuldig te wees aan wangedrag soos omskryf in paragraaf (c) van artikel 22 en is *mutatis mutandis* onderworpe aan die bepalings van subartikels (23) tot en met (27) van artikel 23.”;

- (b) deur subartikel (7) deur die volgende subartikel te vervang:

„(7) Die dienste van 'n onderwyser **[bedoel in subartikel (1)]** wat in 'n vaste hoedanigheid by 'n Staatskool of 'n gemeenskapskool aangestel is, word geag deur die Departement beeindig te wees met 15 ingang van die datum waarop hy die leeftyd bereik wat by of kragtens 'n pensioenwet wat op hom van toepassing is, as die leeftyd vir sy uitdienstreding met pensioen voorgeskryf word of, in die geval van 'n onderwyser wie se leeftyd vir sy uitdienstreding met pensioen nie aldus voorgeskryf word nie, met ingang van die eerste dag van die maand wat volg op die maand waarin hy die ouderdom van 65 jaar, in die geval van 'n **[manlike onderwyser]** man, of 60 jaar, in die geval van 'n **[vroulike onderwyser]** vrouw, bereik het: Met 25 dien verstande dat sodanige onderwyser daarna in 'n tydelike hoedanigheid aangestel kan word.”.

Wysiging van artikel 22 van Wet 90 van 1979.

10. Artikel 22 van die Hoofwet word hierby gewysig deur paragraaf (o) deur die volgende paragraaf te vervang:

„(o) **[by skuldigbevinding aan 'n misdryf gevonnis word tot gevangenisstraf sonder die keuse van 'n boete]** 'n misdryf pleeg,”.

Wysiging van artikel 42 van Wet 90 van 1979.

11. Artikel 42 van die Hoofwet word hierby gewysig deur in subartikel (1) die uitdrukking „43” deur die uitdrukking „44” te vervang.

Kort titel en inwerkingtreding.

12. (1) Hierdie Wet heet die Wysigingswet op Onderwys en Opleiding, 1980.

(2) Artikels 4, 5, 6, 7 en 9 (b) word geag op 1 Januarie 1980 in werking te getree het.

EDUCATION AND TRAINING AMENDMENT ACT, 1980

Act No. 52, 1980

- his discretion determine, all of whom shall be medical practitioners registered as such in terms of the Medical, Dental and Supplementary Health Service Professions Act, 1974 (Act No. 56 of 1974) **[on a specified date]**, and any teacher who fails or refuses to undergo such examination shall be deemed to be guilty of misconduct as defined in paragraph (c) of section 22 and shall *mutatis mutandis* be subject to the provisions of subsections (23) to (27), inclusive, of section 23.'';
- 5   (b) by the substitution for subsection (7) of the following subsection:
- 10   “(7) The services of a teacher **[referred to in subsection (1)] appointed in a permanent capacity at a State school or a community school,** shall be deemed to have been terminated by the Department **with effect** from the date on which he attains the age prescribed as his pensionable age by or under any pension law which applies to him or, in the case of a teacher whose pensionable age is not so prescribed, with effect from 15   the first day of the month following the month in which he reaches the age of 65 years, in the case of a male **[teacher]**, or 60 years, in the case of a female **[teacher]**: Provided that such teacher may thereafter be appointed on a temporary basis.”.
- 20   25 10. Section 22 of the principal Act is hereby amended by the substitution for paragraph (o) of the following paragraph: Amendment of section 22 of Act 90 of 1979.
“(o) **[is on conviction of any offence sentenced to imprisonment without the option of a fine] commits an offence;**”.
- 30 11. Section 42 of the principal Act is hereby amended by the substitution in subsection (1) for the expression “43” of the expression “44”. Amendment of section 42 of Act 90 of 1979.
12. (1) This Act shall be called the Education and Training Amendment Act, 1980. Short title and commencement.
35 (2) Sections 4, 5, 6, 7 and 9 (b) shall be deemed to have come into operation on 1 January 1980.

